

LATVIJAS REPUBLIKAS MINISTRU KABINETS

05.07.2005

Noteikumi nr. 488

Rīgā

Obligātās nekaitīguma, kvalitātes, higiēnas un marķējuma prasības pārtikā lietojamajam sālim un prasības sāls izplatīšanai un izmantošanai pārtikas ražošanā

(prot. Nr.38 19.§)

Izdoti saskaņā ar
Pārtikas aprites uzraudzības likuma
4.panta otro un ceturto daļu,
8.panta otro daļu, 11.¹ pantu un
13.panta trešo daļu

I. Vispārīgie jautājumi

1. Noteikumi nosaka obligātās nekaitīguma, kvalitātes, higiēnas un marķējuma prasības pārtikā lietojamam sālim (turpmāk - pārtikas sāls) un prasības sāls izplatīšanai un izmantošanai pārtikas ražošanā.

2. Sāli, kurš ir likumīgi ražots vai laists apgrozībā kādā no Eiropas Savienības dalībvalstīm vai Turcijā vai kurš ir likumīgi ražots kādā no Eiropas Brīvās tirdzniecības asociācijas valstīm, kas ir Eiropas Ekonomikas zonas līguma līgumslēdzēja puse, ir tiesības piedāvāt Latvijā, ievērojot savstarpējās atzīšanas principu. Savstarpējās atzīšanas principu var ierobežot, pamatojoties uz sabiedrības veselības un patērētāju aizsardzības apsvērumiem, ja kontrolējošai institūcijai ir pierādījumi, ka sāls neatbilst tādām drošības līmenim, kāds nepieciešams saskaņā ar Latvijas normatīvajiem aktiem.

3. Sāli, kurš ražots valstīs, kas nav minētas šo noteikumu 2.punktā, ir tiesības piedāvāt Latvijā, ja ievērotas šajos noteikumos un pārtikas apriti regulējošajos normatīvajos aktos noteiktās prasības.

4. Pārtikas sāls ir produkts, kura sastāvā ir ne mazāk kā 97 % kristāliska nātrija hlorīda un piedevas. Pārtikas sāli iegūst no jūras, dabiskajiem sāls šķīdumiem vai pazemes sāls iežu depoziātiem.

5. Pārtikas sāļi pēc izmantošanas veida iedala šādi:

5.1. galda jeb vārāmais sāls - izmanto mājsaimniecībā ēdienu gatavošanai kā sastāvdaļu vai garšvielu gataviem ēdieniem;

5.2. pārtikas ražošanas sāls - izmanto pārtikas ražošanā un sabiedriskās ēdināšanas uzņēmumos.

6. Pārtikas sāļi pēc konsistences iedala šādi:

6.1. rupjais sāls;

6.2. smalkais sāls.

7. Smalkais sāls ir dabiska balta kristāliska viela bez smaržas, tas izšķīst bez nosēdumiem, ir irdens un nesacietē. Šķīdumos smalkajam sālim ir īss izšķīšanas periods.

8. Rupjais sāls ir dabiska balti pelēka kristāliska viela bez smaržas, tas šķīst ar nosēdumiem, kurus veido nešķīstošās daļas. Nešķīstošo daļu maksimālais daudzums gala produktā ir 0,1–0,4 %.

9. Latvijā drīkst izplatīt gan jodētu, gan nejudētu pārtikas sāļi.

II. Obligātās nekaitīguma un kvalitātes prasības

10. Pārtikas sāls nedrīkst saturēt sāls sastāvam neatbilstošas organiskas vai neorganiskas vielas un piemaisījumus (piemēram, kukaiņus, kukaiņu atliekas, smilšu graudiņus, akmeņus un koksni vai iepakojuma materiāla daļas, metāliskas un plastikāta daļiņas).

11. Maksimāli pieļaujamās smago metālu normas pārtikas sāļi noteiktas šo noteikumu pielikumā.

12. Pārtikas sāls jodēšanai izmanto nātrija jodīdu (NaI), kālija jodīdu (KI) vai kālija jodātu (KIO_3):

12.1. galda jeb vārāmajā sāļī joda jonu saturs ir 0,002–0,005 %;

12.2. pārtikas ražošanas sāļī joda jonu saturs ir 0,004–0,01 %.

III. Marķējuma prasības

13. Pārtikas sāļi marķē saskaņā ar normatīvajos aktos noteiktajām prasībām par pārtikas preču marķēšanu.

14. Tirdzniecībā lieto šo noteikumu 5.punktā minētos pārtikas sāļus nosaukumus.

15. Ja sāls iepakojums ir necaurspīdīgs un bez marķējuma nav nosakāma sāļus konsistence, marķējumā norāda pārtikas sāļus konsistenci "smalkais" vai "rupjais".

16. Ja pārtikas sālīm pievienoti mikroelementi vai makroelementi, to norāda tirdzniecības nosaukumā. Mikroelementu un makroelementu daudzumu norāda marķējumā procentos vai masas attiecībā (mg/kg).

17. Marķējumā norāda jodētā pārtikas sāls minimālo derīguma termiņu.

18. Izplatot pārtikas ražošanas sāli, tam pievieno sāls sastāva specifikāciju vai citu pavaddokumentu, kurā norādīts tā ķīmiskais sastāvs.

IV. Higiēnas prasības

19. Pārtikas sāli transportē un uzglabā tā, lai pasargātu no vides kaitīgās ietekmes un nodrošinātu tā nemainīgu kvalitāti.

20. Pārtikas sāli uzglabā sausās telpās, kur gaisa relatīvais mitrums ir ne augstāks par 80 %.

V. Valsts kontrole un uzraudzība

21. Šo noteikumu ievērošanas uzraudzību un kontroli veic Pārtikas un veterinārais dienests.

VI. Noslēguma jautājums

22. Sāli, kas iepakots un marķēts līdz 2006.gada 1.janvārim, Latvijā drīkst izplatīt, līdz ir beigušies tā krājumi.

Informatīva atsauce uz Eiropas Savienības direktīvām

Noteikumos iekļautas tiesību normas, kas izriet no:

1) Eiropas Parlamenta un Padomes 1998.gada 22.jūnija Direktīvas [98/34/EK](#), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā;

2) Eiropas Parlamenta un Padomes 1998.gada 20.jūlija Direktīvas [98/48/EK](#), ar kuru groza Direktīvu [98/34/EK](#), ar ko nosaka informācijas sniegšanas kārtību tehnisko standartu un noteikumu jomā.

Ministru prezidenta vietā –
veselības ministrs

G.Bērziņš

Pielikums
Ministru kabineta
2005.gada 5.jūlija
noteikumiem Nr.488

Maksimāli pieļaujamās smago metālu normas pārtikas sālī

Nr. p.k.	Smagie metāli	Maksimāli pieļaujamā norma (mg/kg)
1.	Svins (Pb)	2,0
2.	Kadmījs (Cd)	0,5
3.	Varš (Cu)	2,0
4.	Dzīvsudrabs (Hg)	0,1
5.	Arsēns (As)	0,5